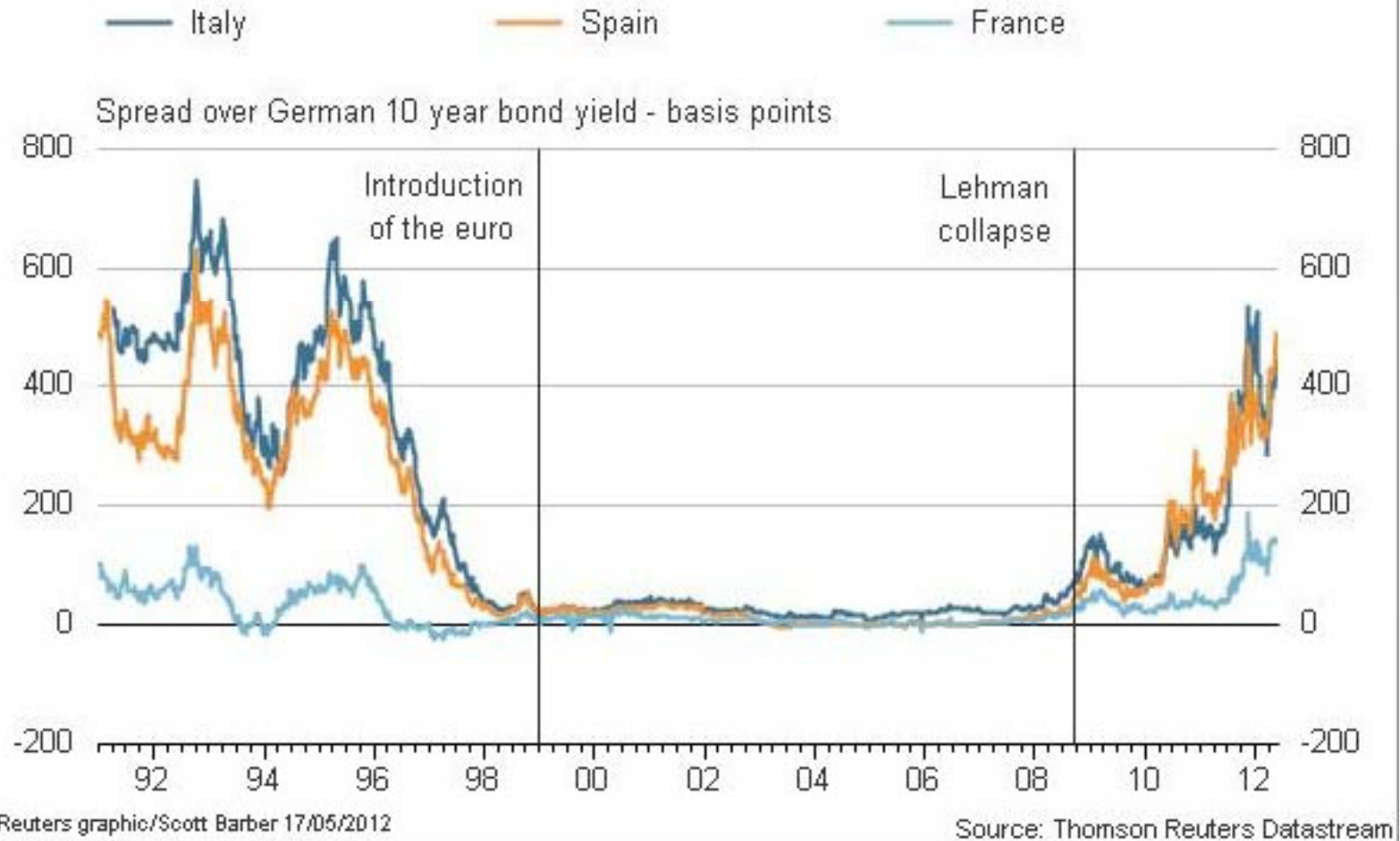

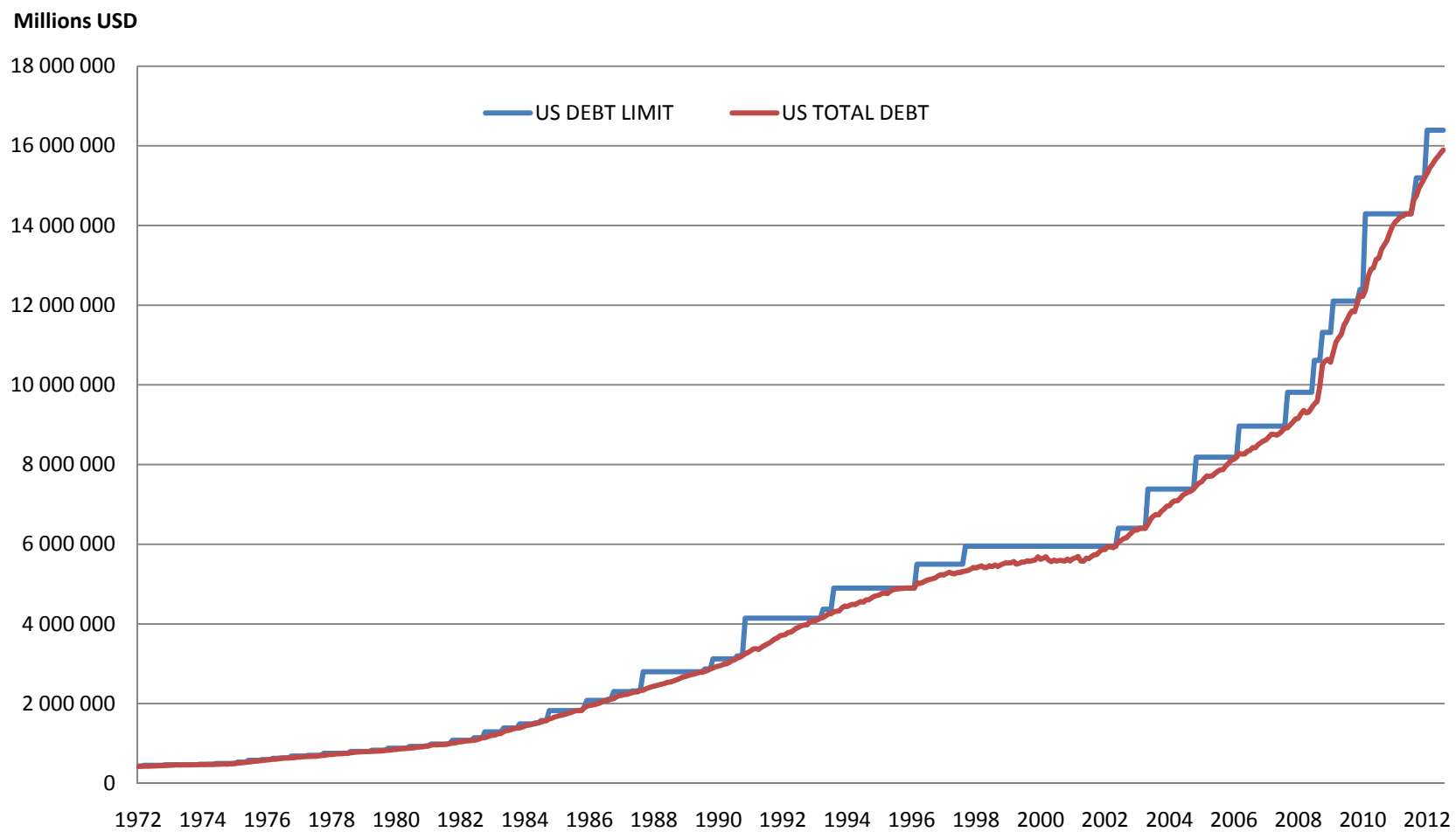
Eurokriisistä

Talousneuvosto
Vesa Puttonen
26.9.2012

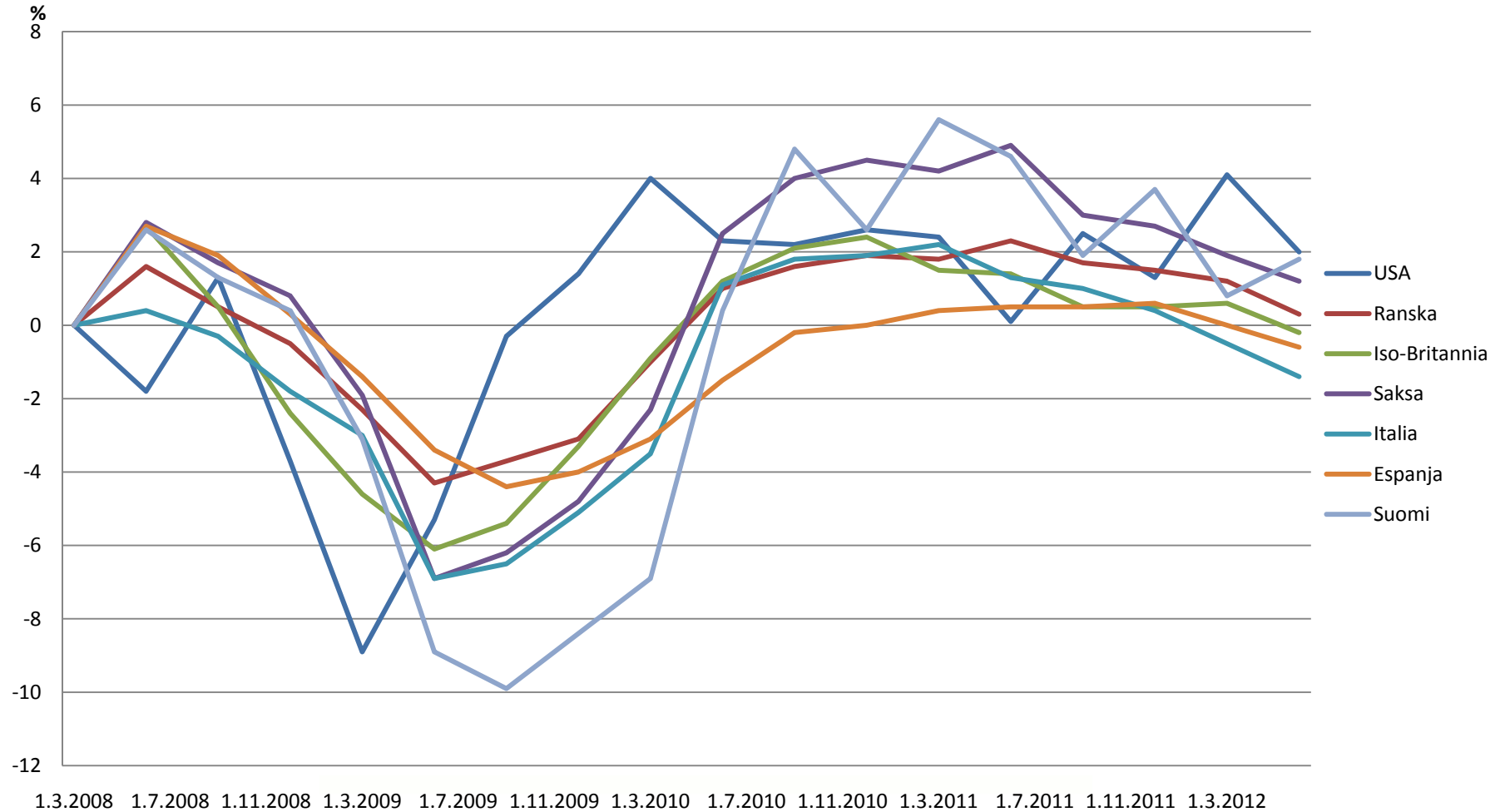
Euro zone bond spreads

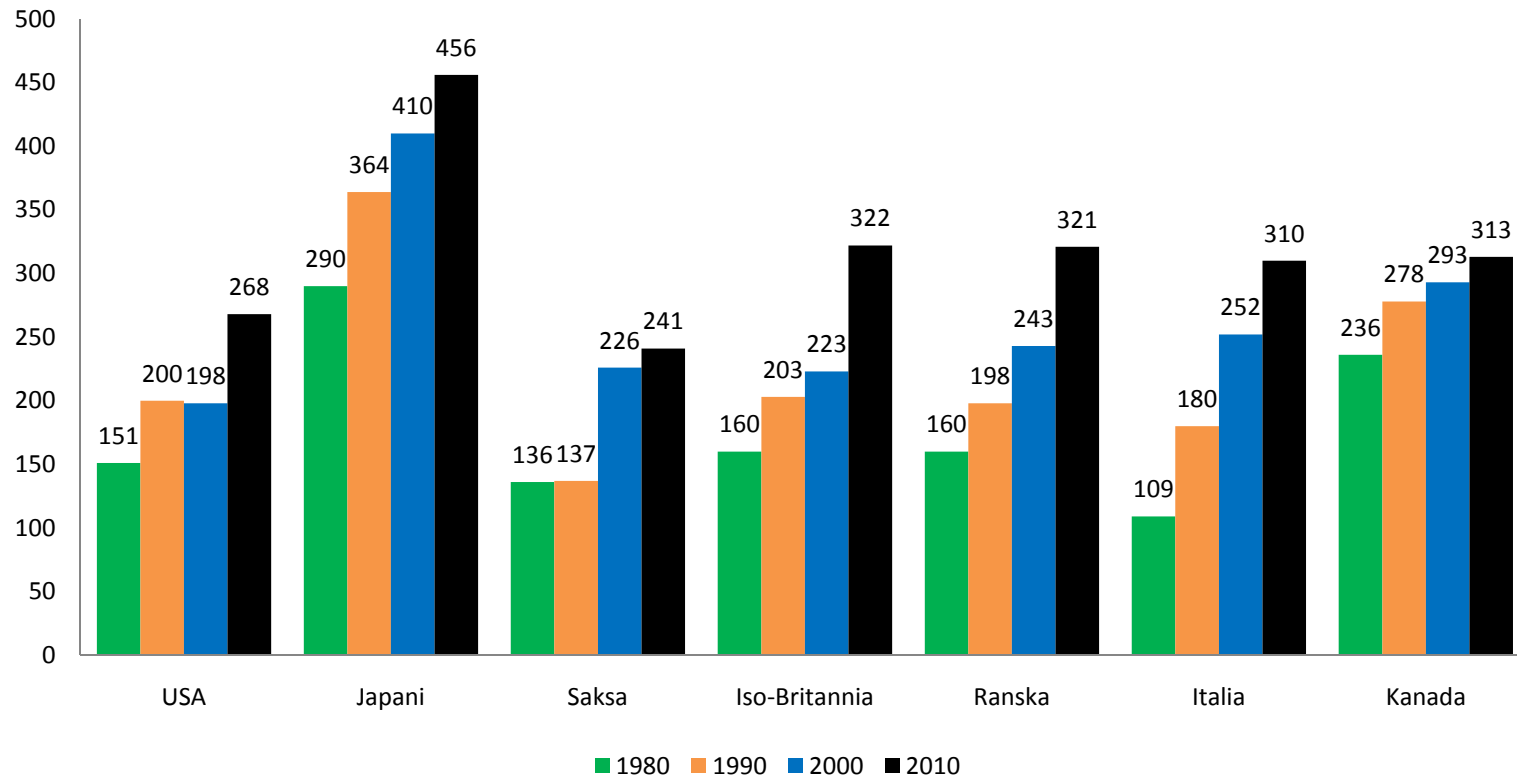
USA:n liittovaltion velka & velkakatto

BKT:n muutos eri maissa

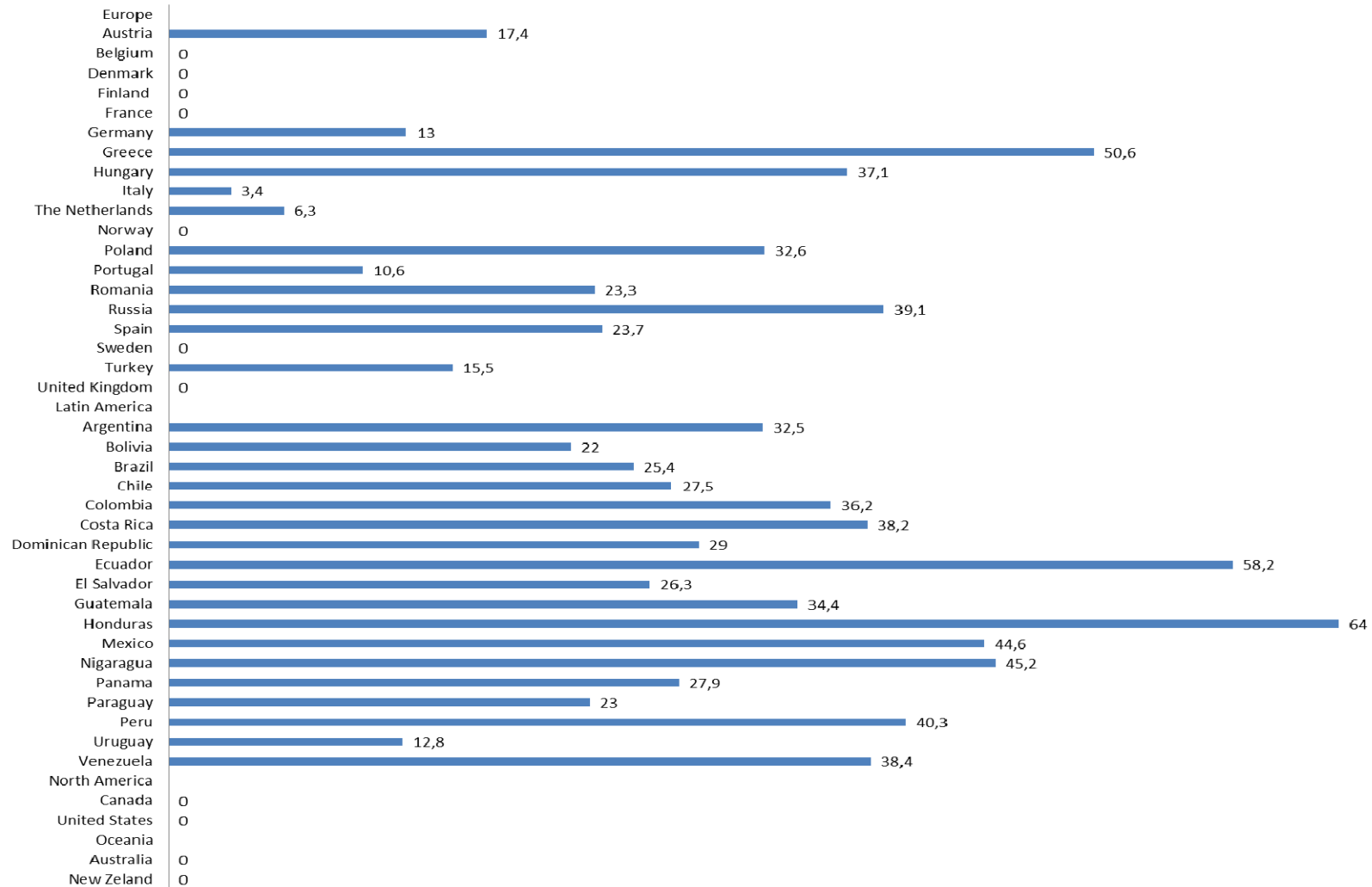

Valtioiden, kotitalouksien ja yritysten velat suhteessa bruttokansantuotteeseen (Cecchetti, Mohanty & Zampolli, 2011)

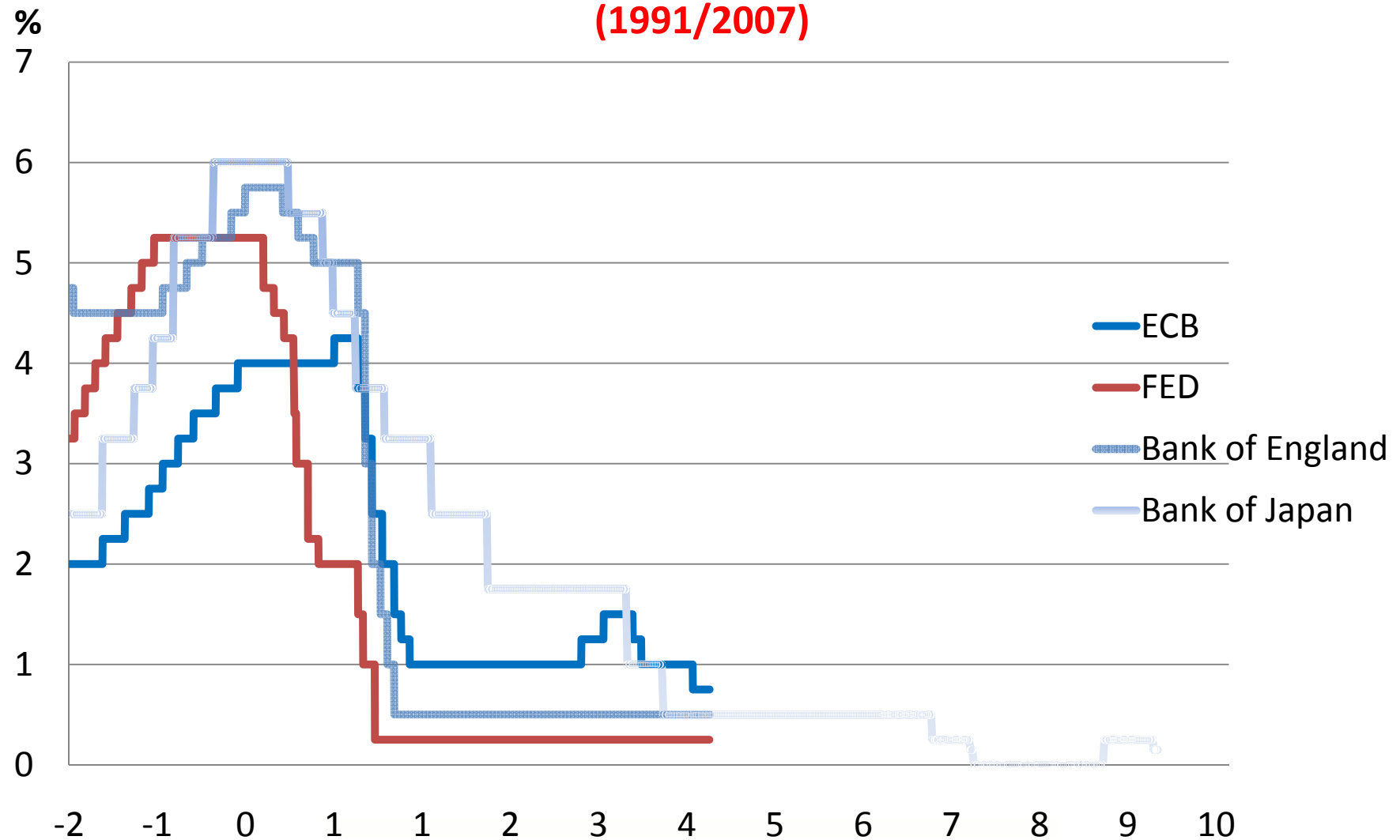

Share of Defaults per Country

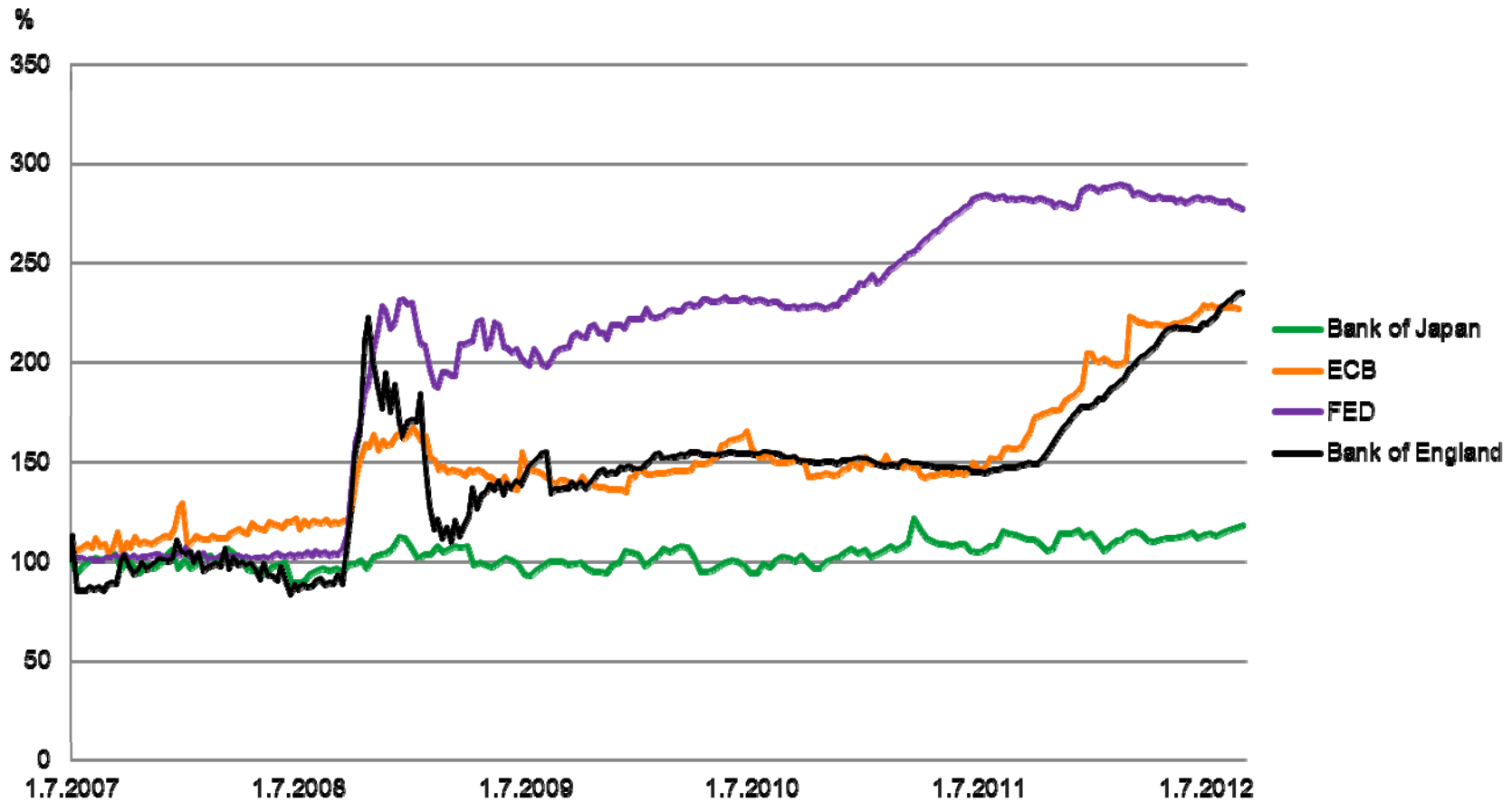
■ Share of years in default or rescheduling since independence or from year 1800

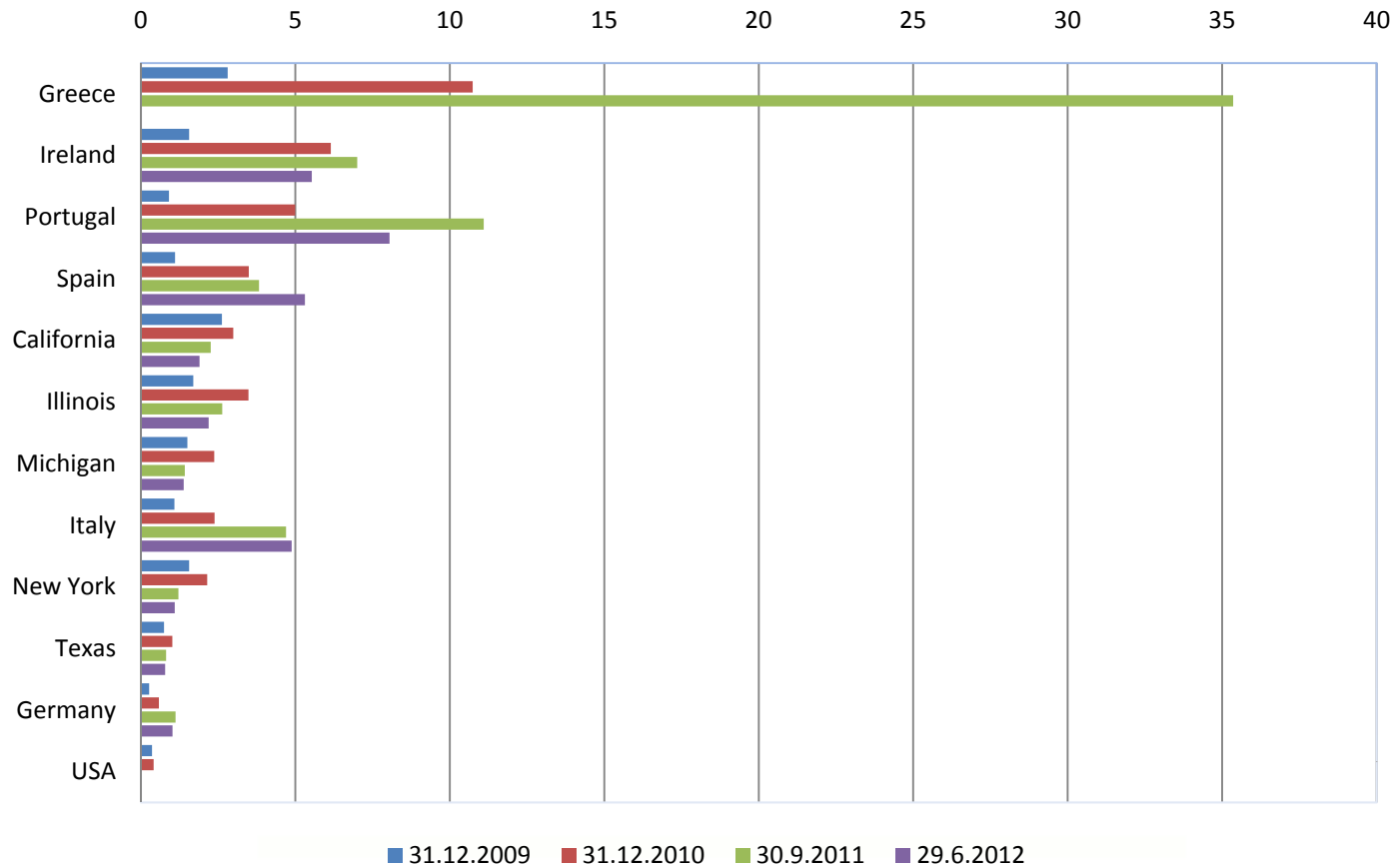
Ohjaukorkojen kehitys ennen ja jälkeen kriisin (1991/2007)

Keskuspankkien taseiden kasvu

Five-year CDS spreads

Mitä siis tiedetään?

- Yksin Eurooppa ei ole ongelmissa
- Ongelmat jatkuvat vielä pitkään, tilanne on heikentymässä – ei paranemassa
- Poliittinen paine ei kollektiivisen lainan hoitoon riitä kun lakikaan ei riitä (USA:n velkakatto). Tarvitaan markkinakuria (USA:n osavaltiot)
- Maat(kin) ajautuvat maksukyvyttömiksi
- Keskuspankit ovat aktiivisia, mutta eivät voi ratkaista pitkän aikavälin ongelmaa

Suomen vaihtotaseen heikentyminen

Esitys talousneuvostossa
26.9.2012

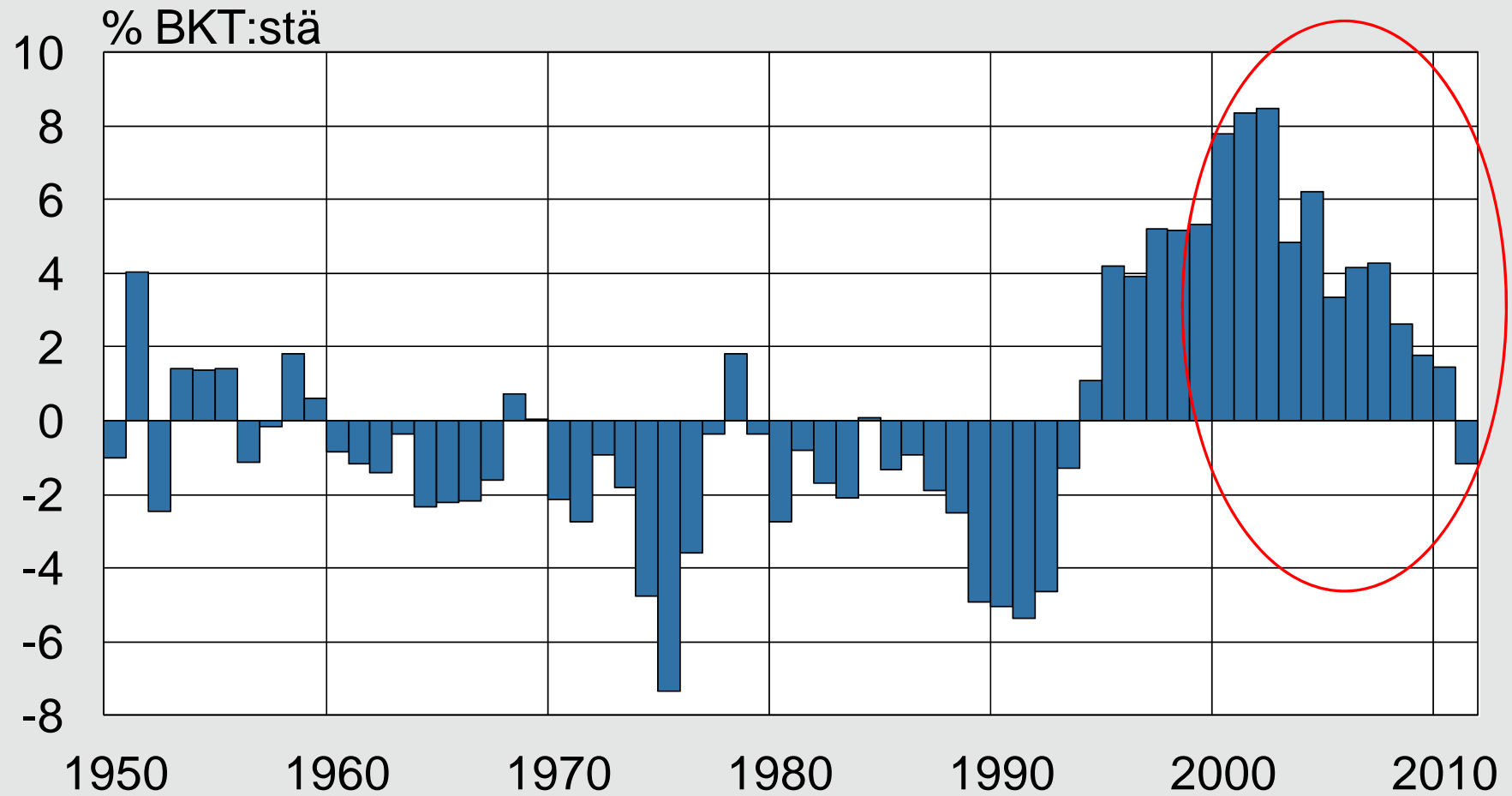
Lauri Kajanoja
Johtava neuvonantaja
Suomen Pankki

Esityksen sisältö

- I. Vaihtotaseen heikkenemisen syyt**
- II. Kustannuskilpailukyky**
- III. Johtopäätöksiä**

I. Vaihtotaseen heikkenemisen syyt

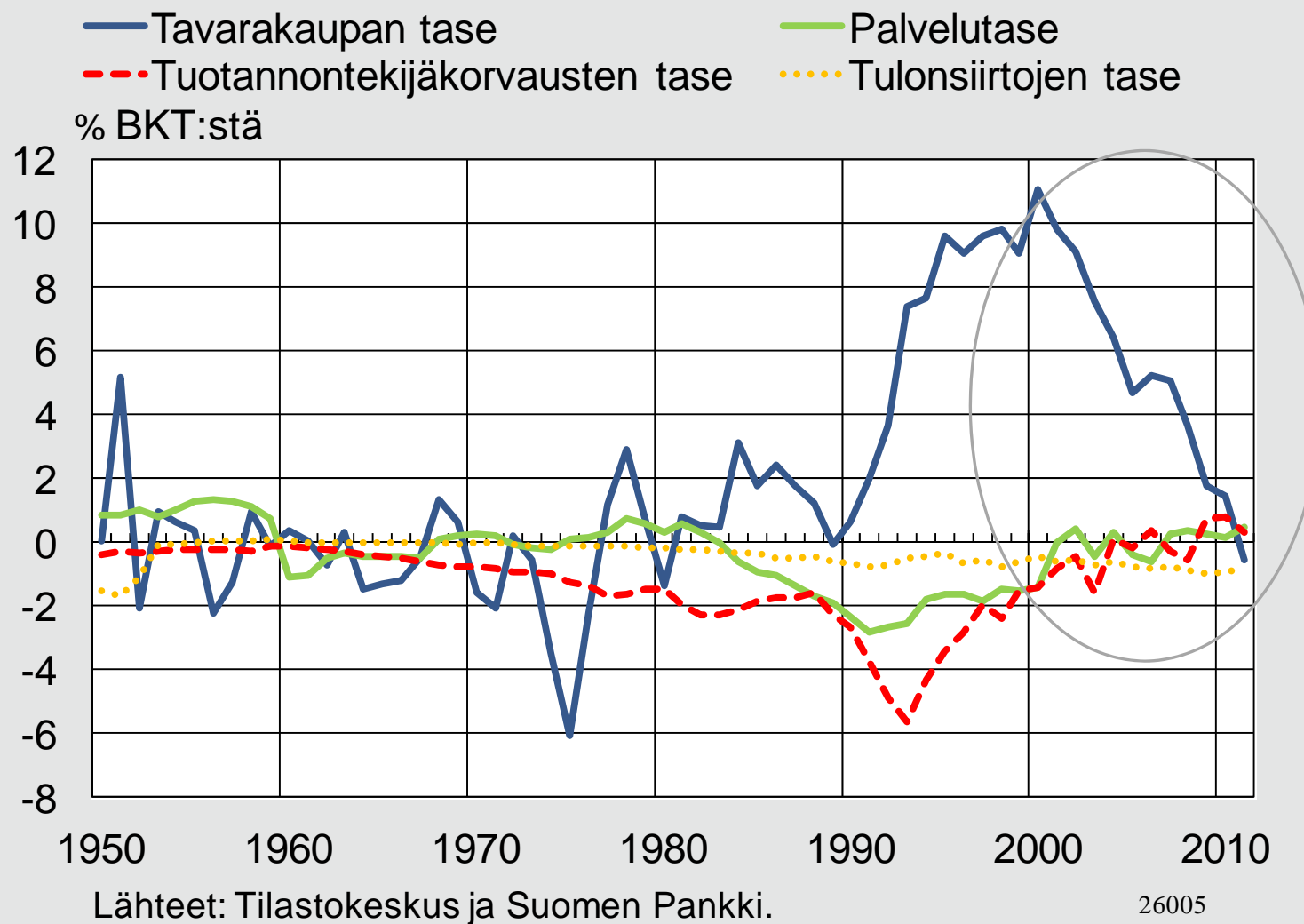
Vaihtotase heikentynyt 2000-luvulla

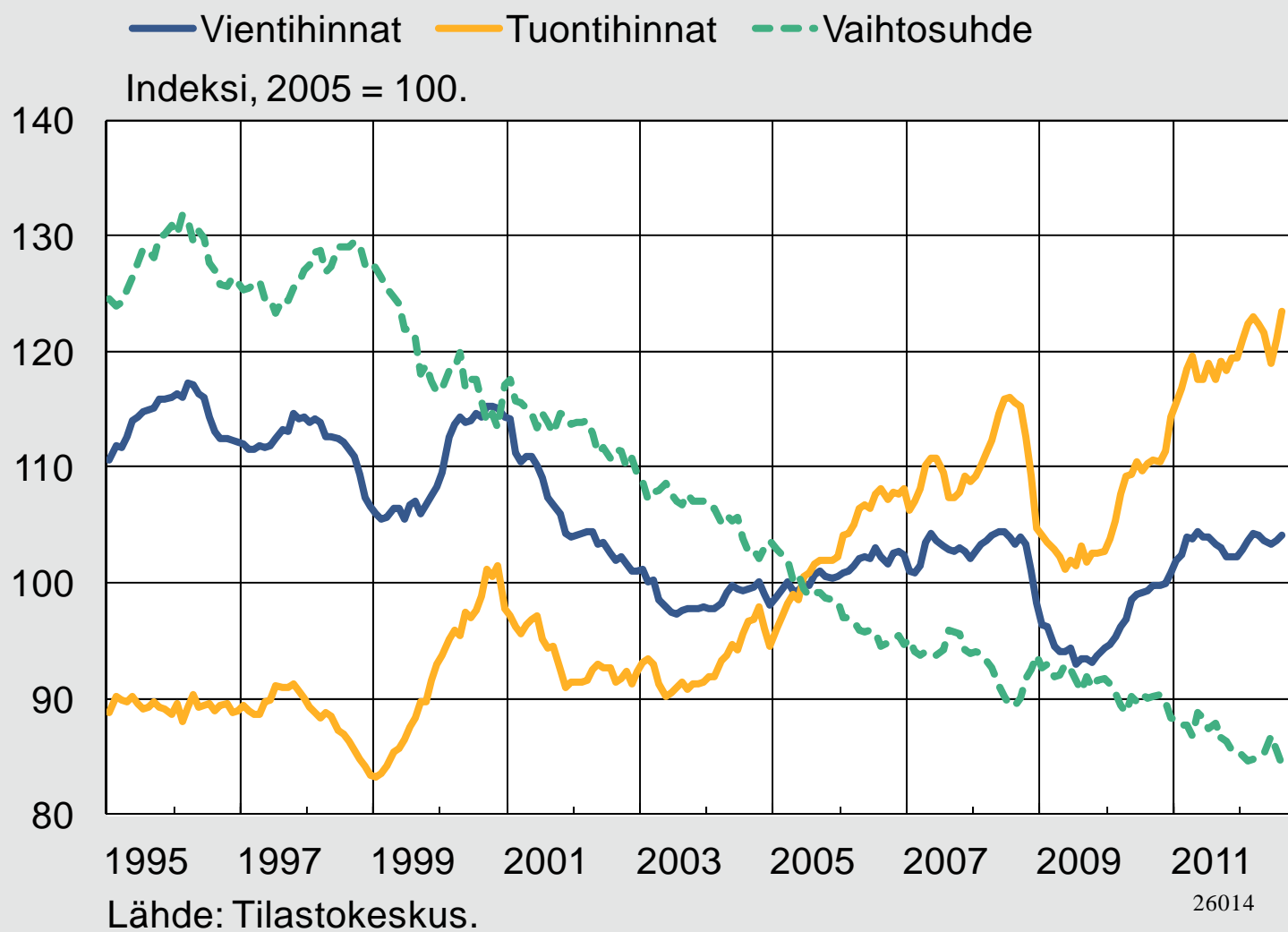
Lähteet: Suomen Pankki ja Tilastokeskus.

26005

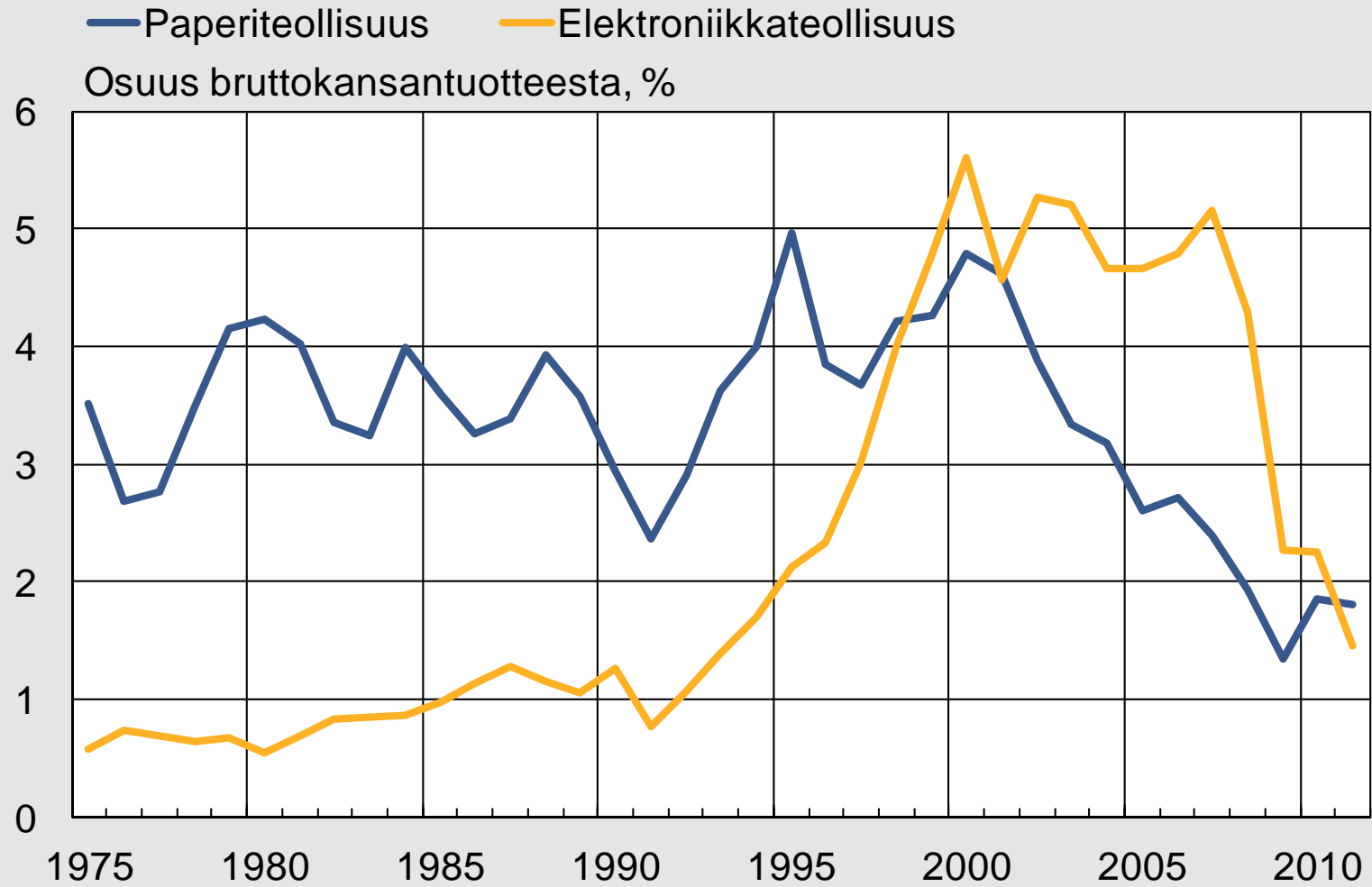
Vaihtotaseen erät: 2000-luvulla tavarakauppa pääroolissa

Tuontihinnat nousseet vientihintoihin nähden

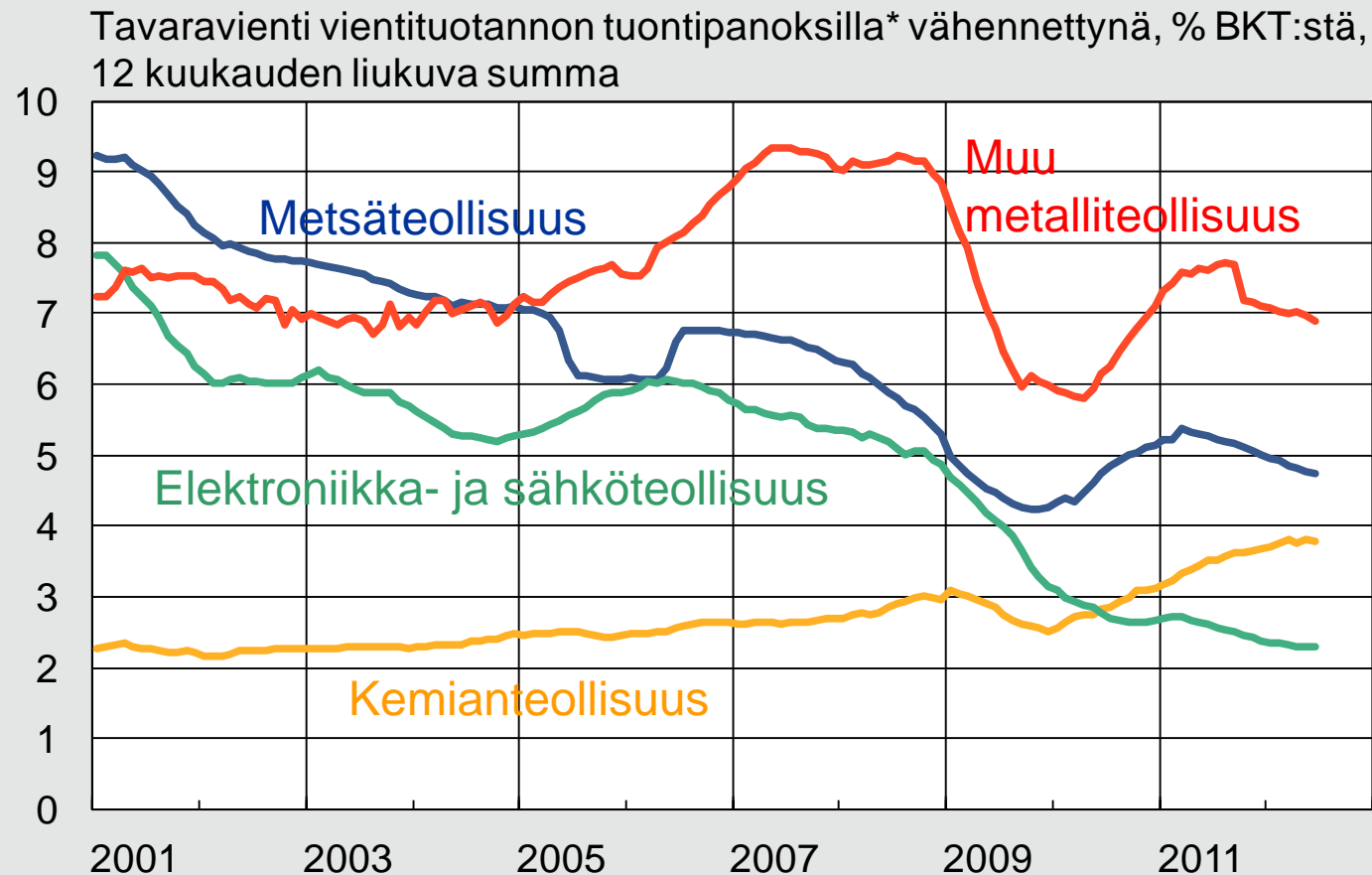
Keskeisiä vientialoja taantunut

Lähde: Tilastokeskus.

24877

Paperin ja elektroniikan kontribuutiot kauppataaseeseen heikentyneet 2000-luvulla

Lähteet: Tullihallitus, Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

*) Tuontipanokset = vienti kertaa tuotannon tuontipanosuus.

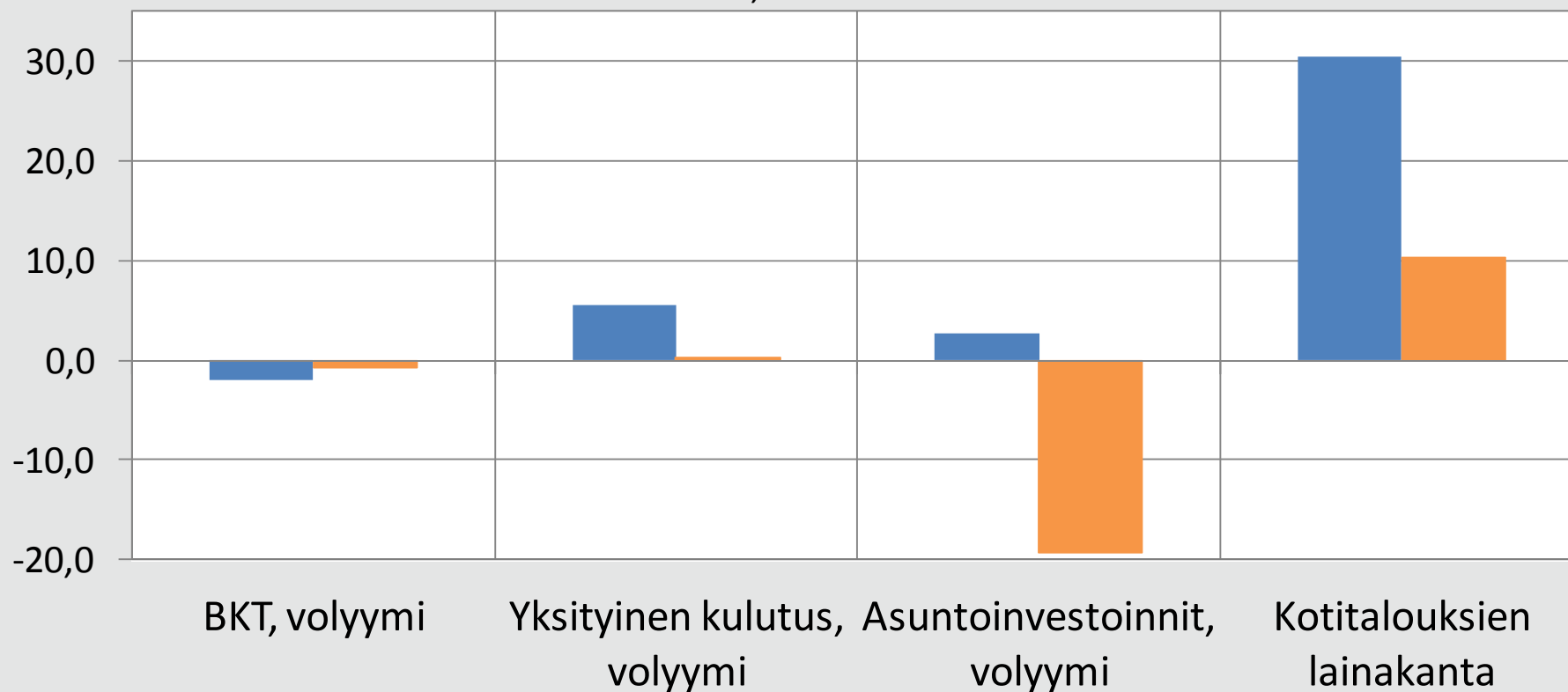
Vuosille 2009–2012 käytetty vuoden 2008 tuontipanosuuksia.

26007

Suomalaiset kotitaloudet velkaantuvat

■ Suomi ■ Euroalue

Muutosvuodesta 2007 vuoteen 2011, %

Lähteet: Eurostat ja Euroopan keskuspankki.

26062

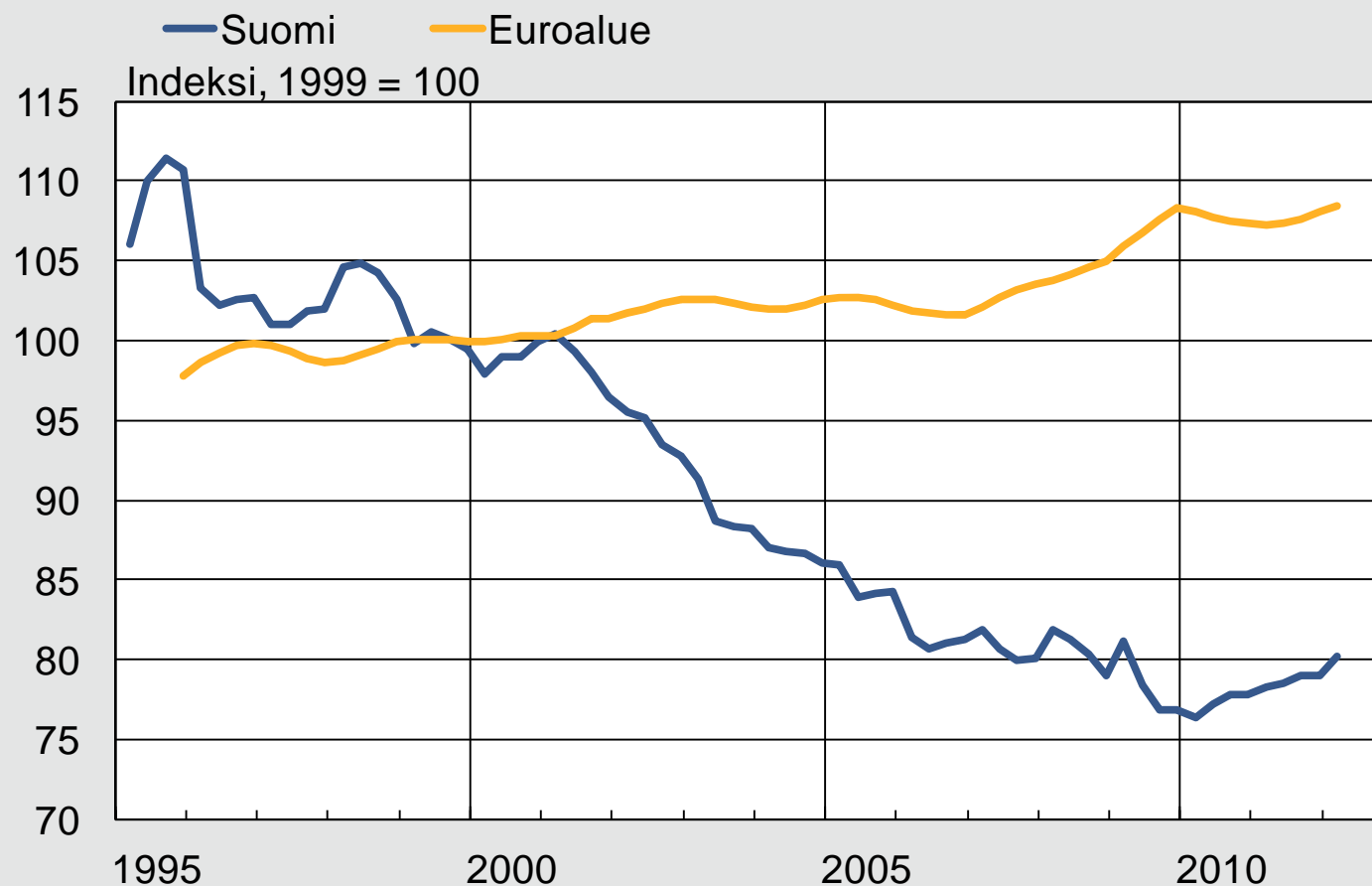
Vaihtotaseen heikkenemisen syyt

- ◆ **Teollisuuden ongelmat: paperi ja elektroniikka**
- ◆ **Energiariippuvuus ja öljyn hinnan nousu**
- ◆ **Kotitalouksien viimeaikaiset alijäämät**
- ◆ **Julkisen talouden viimeaikaiset alijäämät**
- ◆ **Kustannuskilpailukyvyn heikkeneminen**
- **Väestön ikärakenne ei selitä**
- **Ennusteet: vaihtotase pysyy hieman alijäämäisenä**

II. Kustannuskilpailukyky

Suomen vaihtosuhteen heikkeneminen näkyy teollisuuden arvonlisäyksen hinnassa

Tehdasteollisuus: Arvonlisäyksen hinta*

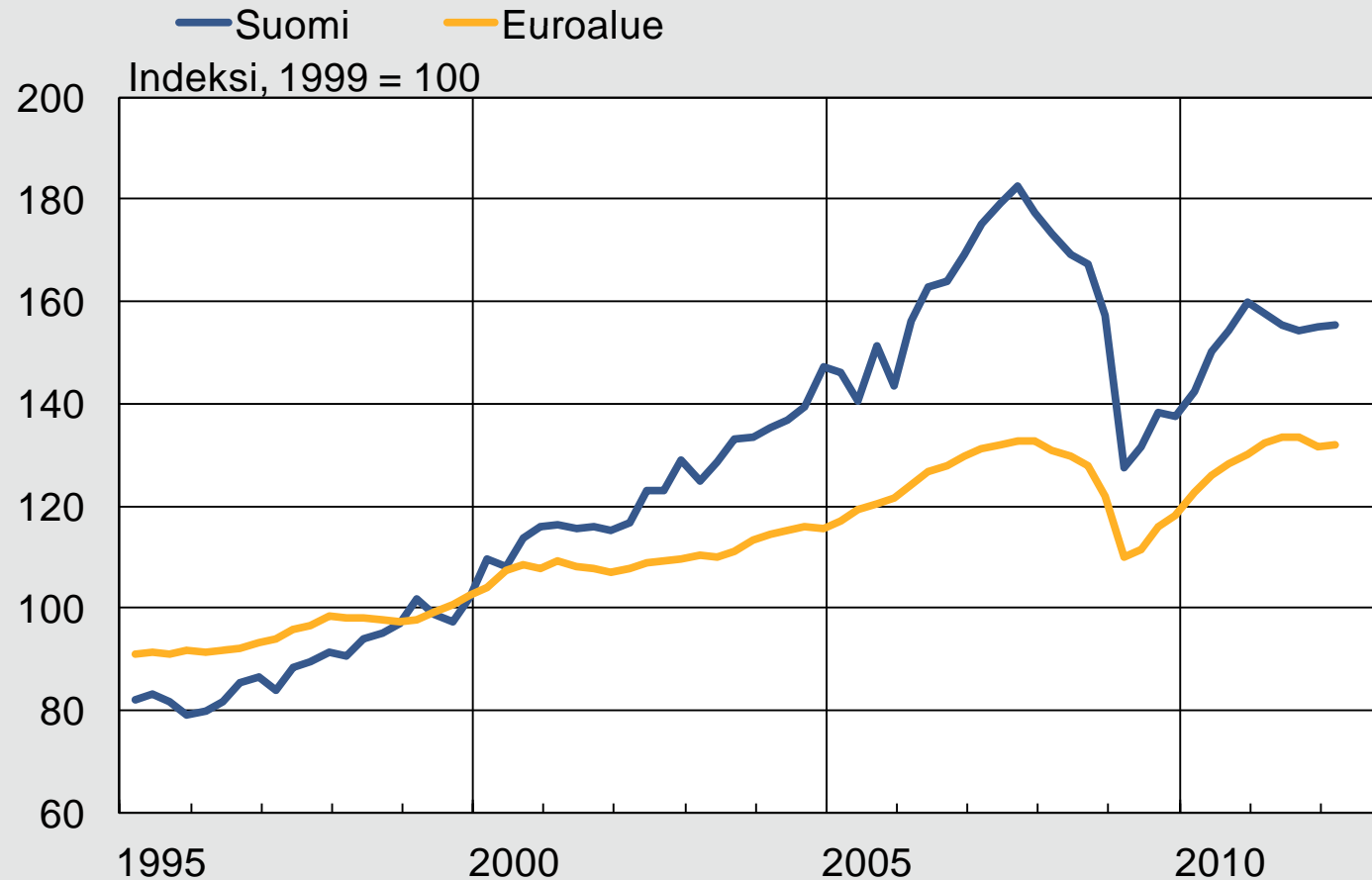

*) Implisiittinen deflaattori. Euroalue: 4 neljänneksen liukuva keskiarvo.
Lähde: Eurostat (Macrobond).

26313

Tuotannon volyymi kasvanut nopeasti

Tehdasteollisuus: Työn tuottavuus eli tuotannon volyymi työllistä kohti*

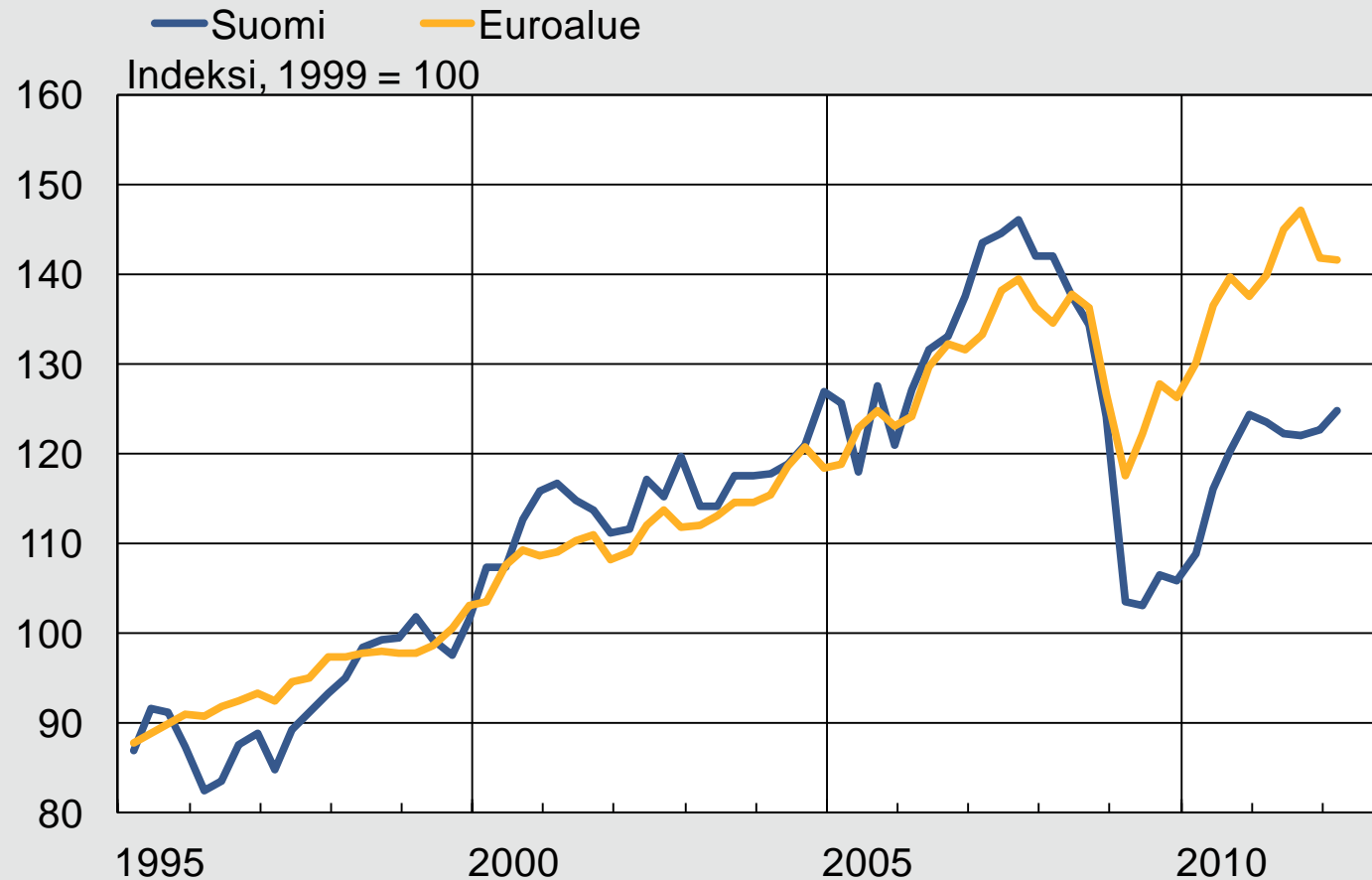

*) Bruttoarvonlisäykseen perustuva.
Lähde: Eurostat (Macrobond).

26313

Tuotannon arvon kehitys heikompaa

Tehdasteollisuus: Tuotannon arvo työllistä kohti*

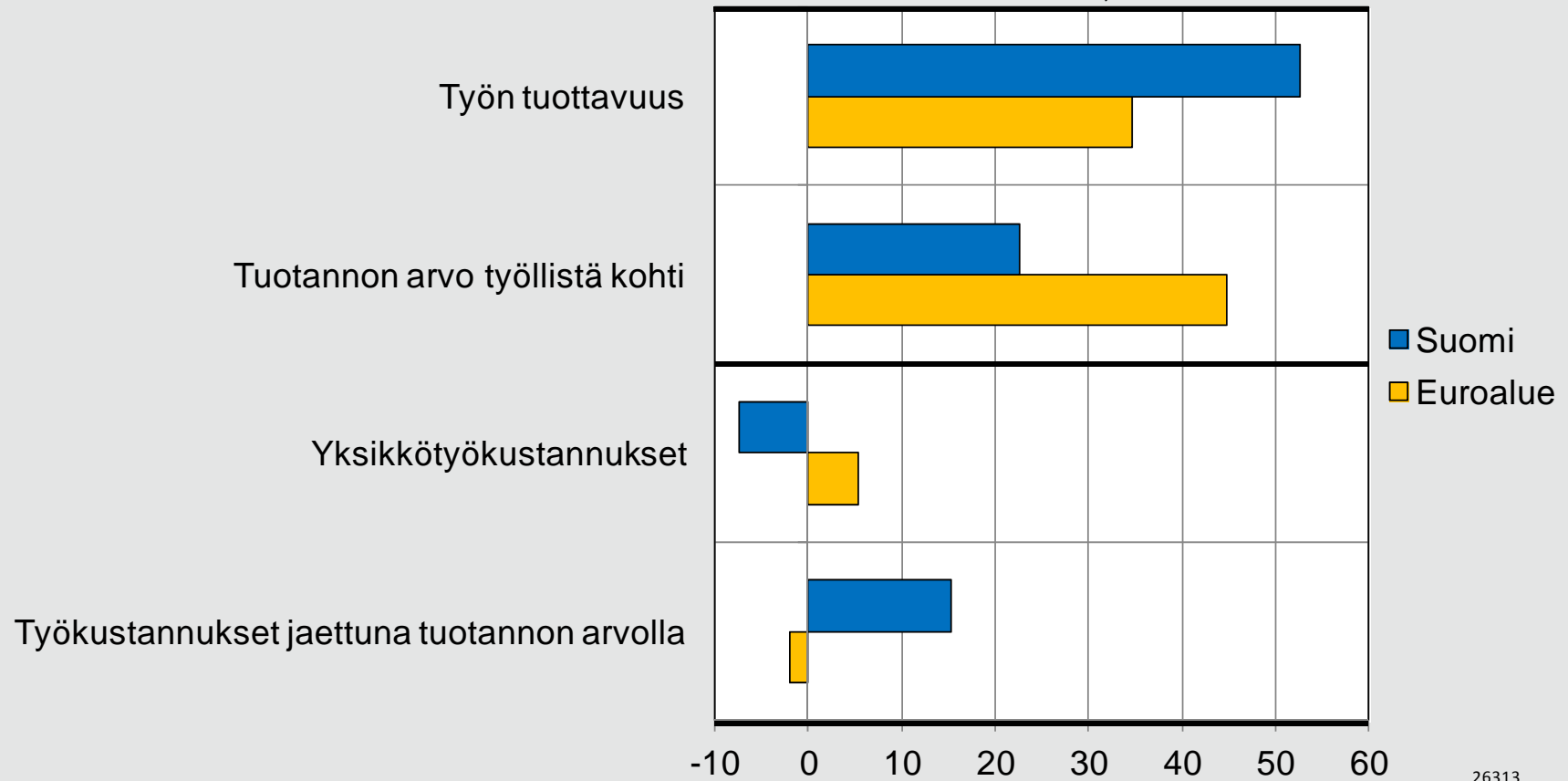
*) Bruttoarvonlisäykseen perustuva.
Lähde: Eurostat (Macrobond).

26313

Yksikkötyökustannukset antavat liian suotuisan kuvan kustannuskilpailukyvystä

Tehdasteollisuus

Muutos 1999Q1-2012Q1, %

Lähde: Eurostat. Tuotannon arvo on bruttoarvonlisäys.

26313

III. Johtopäätöksiä

Onko vaihtotaseen alijäämä ongelma?

- ◆ **Vaihtotaseen alijäämän kasvuun tulee reagoida, jos se**
 - kasvattaa huomattavasti kansantalouden rahoituksen saatavuuteen ja ehtoihin liittyviä riskejä ja/tai
 - on seurausta epätasapainoisesta kotimaisesta talouskehityksestä
- ◆ **Finanssikriisin opetuksia: velkaantuminen ja kustannuskilpailukyvyn menettäminen johtavat umpikujaan**

Epätasapainoisen kehityksen välttäminen

- ◆ Kotitalouksien velkaantumisen hallinta
- ◆ Julkisten alijäämien pienentäminen
- ◆ Kilpailukyvyn kohentaminen
 - Kustannus- ja reaalin kilpailukyky
- ◆ Kasvumahdollisuuksia ja julkisen talouden kestävyttä parantavat rakenneuudistukset
 - Työurien pidentäminen ym.

Kiitos!